

Nr 223.

Av herrar **Holmdahl** och **Christiernson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 6, med förslag till lag, innefattande bestämmelser om skyldighet för städer och vissa andra samhällen att bekosta fastighetsregisters uppläggande och förande m. m.

I samband med det i Kungl. Maj:ts proposition nr 6 mom. 1 framlagda förslaget till lag angående fastighetsregisters uppläggande och förande har jämväl under mom. 8 i samma proposition förelagts riksdagen förslag till lag med vissa bestämmelser angående avstyckning och sammanläggning av jordområden i stad. I sistnämnda lagförslag har Kungl. Maj:t, med några av lagrådets erinringar föranledda detaljändringar, upptagit 1914 års kommissions förslag, i vad de avse skapandet av nya eller ändrade former för fastighetsbildningen i städerna. Dessa förslag ansluta sig i sin ordning tämligen nära till motsvarande framställningar i 1911 års betänkande.

Jämväl rörande denna del av den ifrågasatta nya lagstiftningen hava från städernas sida betydelsefulla önskemål uttalats, utan att dessa lyckats tillvinna sig Kungl. Maj:ts beaktande. Efter att hava vitsordat, att ett kännbart reformbehov föreligger på berörda område, framhåller sålunda Svenska stadsförbundet i avgivet yttrande, att reformen bör göras långt mera genomgripande än fastighetsregisterkommissionen velat föreslå. Denna uppfattning utvecklas på följande sätt:

»Den nuvarande oklarheten på detta område borde rationellt hävas, och detta torde endast kunna ske genom att landsbygdens delningsinstitut, som numera i mycket ringa grad motsvara städernas behov, definitivt utmönstras och ersättas med nya, så avvägda, att de på bekvämaste sätt

tillgodose de ändamål, som markdelningen i städerna företrädesvis skall tjäna. De sakkunnige hava visserligen till skillnad från den föregående kommittén sökt i en enda lag — angående avstyckning och sammanläggning av jordområden i stad — sammanföra de nya bestämmelser rörande fastighetsbildning, som de funnit erforderliga för städerna, ävensom vissa redan förefintliga stadganden i ämnet, men denna lag har ej gjorts uttömmande, utan skiftesstadgan med flera författningar skola fortfarande vid sidan av densamma kvarstå såsom normerande. Från skiftesstadgans tillämplighet hava i enlighet med gällande rättspraxis uttryckligen undantagits blott städernas tomtindelade områden, medan stadgan i övrigt lämnats oförändrad. Även hemmansklyvnings- och ägostyckningsinstitutet hava fått kvarstå orubbade (beträffande ej tomtindelade områden). Däremot skola enligt förslaget avsöndringar ej få äga rum i stad eller annat samhälle med tomtindelning, såvida för samhället fastighetsregister föres enligt bestämmelserna för stad. Avsöndringsinstitutet ersättes här med avstyckningsförfarandet enligt nyss angivna särskilda lag. Oavsett tomtindelningen skall alltså fastighetsbildningen i stad kunna ske dels genom avstyckning och sammanläggning, dels ock med tillämpning av skiftesstadgan eller genom hemmansklyfning eller ägostyckning. Uppenbart kommer den planmässighet och enhetlighet i fastighetsbildningen, som är av så stor betydelse för stadssamhällena, ej att främjas genom denna valfrihet mellan ett flertal olikartade delningsinstitut, varav vissa dessutom i sig själva äro föga lämpliga för stadsmark. Det var också med tanke härpå, som Förbundet i yttrandet över 1911 års förslag bestämt underströk önskvärdheten av att skiftesstadgan undantages från all tillämplighet å städerna, ett önskemål, som i föreliggande förslag tyvärr ej förverkligats.

Beträffande det föreslagna nya avstyckningsinstitutet må särskilt framhållas, att vid dess tillämpning icke någon hänsyn behöver tagas till gällande stadsplan eller till de fordringar med avseende å fastighetsbildningen, som ur stadsplanesynpunkt måste fasthållas. Å i stadsplan ingående, men ej tomtindelade områden får avstyckning ske nästan huru som helst, och detsamma är naturligtvis förhållandet med område, som ej ens planlagts. Erfarenheten har dock ådagalagt, att just ett planlöst bildande av småfastigheter utgör ett av de allvarligaste hindren för det rationella stadsplanearbetet, vari ju jämväl tomtindelningen ingår såsom ett viktigt led. Vad Förbundet i detta hänseende anförde gent emot 1911 års förslag, synes äga full giltighet även i fråga om det nu omarbetade. Det då

framförda önskemålet, att avstyckningarna borde underkastas prövning ur byggnads- och stadsplanesynpunkt, kvarstår fortfarande. Även måste det, på sätt i yttrandet över 1911 års förslag närmare utvecklats, anses olämpligt, att vägförbindelserna till fastigheter å stadsägorna tryggas genom en sådan anordning, att de enskilda fastigheterna inrymmas delaktighet i äganderätten till vägmarken, då härigenom stora och onödiga svårigheter skapas för staden att vid trafikledens framtida övertagande tillfredsställande ordna äganderätsfrågan.

Ett första steg att motverka ur stadsplanesynpunkt skadliga avstyckningar vore, att befogenhet att verkställa dylika förändringar uteslutande förbehålles vederbörande stadsingenjör, där denne ägde viss kompetens för uppgiften. Stadsingenjören kunde då påverka markägaren att godvilligt avstå från sådana styckningsåtgärder, som uppenbart strede mot förefintliga eller tillämnade stadsplaneanordningar eller överhuvud mot principerna för en sund parcellering i och för bebyggande. Med hänsyn till stadsingenjörens uppgift att övervaka fastighetsförhållandenas lämpliga ordnande inom stadsområdet är denne otvivelaktigt även i övrigt bäst skickad att förrätta förekommande avstyckningar. Enligt förslaget står det emellertid markägaren öppet att efter Konungens befallningshavandes förordnande få vilken i ägomätning kunnig person som helst utsedd till förrättningsman, och stadens mättningsman har alltså ej ens något företräde till dylika förordnanden. På grund av vad ovan anförts, torde denna frihet få anses olämplig, och detta så mycket mera, som den bryter en åtminstone i de större städerna faktiskt bestående praxis att förrättningar av liknande art skola tillkomma den i stadens tjänst anställde mättningsmannen.

Det lär dock icke vara tillräckligt, att avstyckningarna endast få verkställas av personer, som kunna anses särskilt skickade att tillgodose byggnads- och stadsplanesynpunkterna. Jämväl en särskild prövning av avstyckningarna ur dessa synpunkter är, såsom tidigare framhållits, synnerligen önskvärd, detta icke minst med hänsyn till de samhällen, som sakna egna mättningsmän. Prövningen torde lämpligast kunna uppdragas åt byggnadsnämnden.

Inom det planlagda, men ej tomtindelade området synes nämnden böra äga befogenhet att förhindra avstyckningar i strid med stadsplanen. Vad det icke planlagda området angår, torde vid byggnadsnämndens prövning särskilt böra tillses: dels att avstyckningarna rätta sig efter de föreskrifter enligt 41 § stadsplanelagen, som till äventyrs utfärdats angående minimistorlek för tomtplats, dels ock att de övriga grundläggande fordringar,

som med hänsyn till områdets framtida fullständiga planläggning böra uppställas i fråga om kvarterens storlek och form samt trafikledernas bredd och riktning icke onödigtvis eftersättas. Tilldelades byggnadsnämnden befogenhet att i antydda hänseenden pröva förekommande avstyckningar, skulle denna myndighet också erhålla större möjlighet än nu att följa de tendenser, som ange begynnelsen av en livligare byggnadsverksamhet å område utanför stadsplan, samt att ingripa med effektiva åtgärder, redan innan bebyggandet börjat eller nått mera betydande omfattning.»

Stadsförbundet slutar sin granskning med att påpeka, att fastighetsregistret och frågan om markdelningsväsendets reformering ej synas stå i så nära samband till varandra, att de ovillkorligen kräva samtidig lösning. På grund därav ifrågasättes, huruvida icke de båda spörsmålen lämpligen kunde skiljas från varandra samt de partier av kommissionens förslag, som ej direkt angå fastighetsregistret, underkastas förnyad allsidig prövning med hänsyn till ovan återgivna önskemål. Denna utväg vore enligt Förbundets uppfattning så mycket naturligare, som sedan någon tid ett av lantmäteristyrelsen upprättat förslag till allmän mätningförordning förelåge, vilket nära ingrepe i de förhållanden, som en blivande enhetlig lagstiftning angående formerna för fastighetsbildningen skulle reglera. Mellan en lagstiftning om fastighetsbildning och fastighetsmätning bestode ett organiskt samband, som syntes motivera gemensam behandling av dessa båda angelägenheter.

Invändningar av alldeles samma art — ehuru närmare utförda med hänsyn speciellt till fastighetsbildningens betydelse för bostadsväsendet i städerna — hava vidare i skrivelse till Kungl. Maj:t framförts av de inom civildepartementet tillkallade sakkunnige för bostadsfrågan, statens bostadskommitté. Denna skrivelse tillåta vi oss närsluta såsom bilaga.

Skäl hava icke anförts, varför ovan berörda synpunkter lämnats fullständigt å sido i de till riksdagen hänskjutna förslagen. Enligt vår mening böra icke några avsevärdare hindes möta att låta den nya lagstiftningen följa de av Stadsförbundet och bostadskommittén angivna grunderna. Härigenom skulle stora och påtagliga fördelar vinnas med avseende å planmässighet, reda och enhetlighet såväl i själva rättsreglerna för stadsfastigheters bildning och förändring som i arbetet för byggnadsverksamhetens ordnande enligt sunda stadsplanprinciper. Mycket synes också tala för att de rent mätningstekniska bestämmelser, som kunna finnas

erforderliga för stadssamhällena, samtidigt böra preciseras och eventuellt ingå såsom led i den nya lagstiftningen, i stället för att, på sätt lantmäteristyrelsens förslag till allmän mättningsförordning innebär, sammanföras med motsvarande, ehuru tekniskt helt olikartade föreskrifter för landsbygden. Förslaget till lag med vissa bestämmelser angående avstyckning och sammanläggning av jordområden i stad torde sålunda lika litet som mom. 1 av propositionen böra i nuvarande skick antagas.

På grund av det anförda tillåta vi oss hemställa,

att ifrågavarande lagförslag under mom. 8 av Kungl. Maj:ts proposition nr 6 måtte av riksdagen avslås.

Stockholm den 6 februari 1916.

Otto Holmdahl.

A. J. Christierson.

Bilaga.

Till Statsrådet och chefen för Kungl. Civildepartementet.

Sedan de inom Kungl. Civildepartementet tillkallade särskilda sakkunnige för utredning av med de mindre bemedlades bostadsförhållanden sammanhängande frågor tagit del av de betänkanden och förslag, som den 30 september 1911 avlämnats av kommittén för utarbetande av förslag till fastighetsregister i stad och andra därmed sammanhängande författningar samt den 31 december 1914 av den inom Kungl. Justitiedepartementet tillkallade så kallade fastighetsregisterkommissionen, hava de sakkunnige särskilt funnit sig böra ägna den föreslagna lagen med vissa bestämmelser angående avstyckning och sammanläggning av jordområden i stad, vilken torde kunna bliva av väsentlig betydelse för bostadsförhållandenas utveckling, en närmare granskning. De sakkunnige hava härvid icke kunnat finna det framlagda förslaget i allo tillfredsställande. De erinringar och önskemål, som de sakkunnige ansett sig böra framställa vid en lagstiftning av ifrågavarande art, hava sammanfattats i en särskild skrivelse, vilken de sakkunnige härmed få till herr statsrådet överlämna med vördsam hemställan, att dess innehåll måtte bringas till kungl. justitiedepartementets kännedom. Stockholm den 7 juni 1915.

Å de sakkunniges vägnar:

Allan Cederborg,

Ordförande.

Erik Sjöstrand.

De inom justitiedepartementet den 15 juli 1914 tillkallade sakkunnige för omarbetning av det förslag till förordning angående fastighetsregister för stad jämte andra därmed sammanhängande författningar, som den 30 september 1911 avgivits av den så kallade fastighetsregisterkommittén, hava den 31 sistlidne december avgivit nytt förslag i förevarande ämne. Då den av denna sakkunnigekommission föreslagna lagstiftningen även avser skapandet av nya eller ändrade former för fastighetsbildning i städerna och därigenom är av stor betydelse för byggnadsverksamhetens ordnande och bostadsförhållandenas utveckling, hava de inom civildepartementet tillkallade sakkunnige för utredning av de mindre bemedlade klassernas bostadsfråga ansett sig böra beträffande vissa delar av ifrågavarande lagförslag framföra några önskemål, som enligt de sakkunniges mening icke vunnit tillräckligt beaktande.

Såväl av fastighetsregisterkommittén som av 1914 års kommission framhålles,

att fastlighetsbildningen å de delar av stads område, som icke indelats i tomter, hittills varit i saknad av en lämplig reglering. I åtskilliga fall hava å sådant område ägostyckningar verkställt av lantmätare enligt lagen den 27 juni 1896 om hemmansklyvning, ägostyckning och jordavsöndring, varjämte understundom jordavsöndring fastställt av Konungens befallningshavande. Men i allmänhet har utvecklats sig ett friare styckningsförfarande med eller utan prövning av administrativ myndighet samt med eller utan upprättande av karta över det avstyckade området.

En av den ifrågasatta lagstiftningens avsikter är att i fastare former binda förfarandet vid jorddelning inom det icke tomtindelade stadsområdet, varigenom ock registreringen av där belägna fastigheter i hög grad underlättas.

Då jordavsöndring, av skäl som fastighetsregisterkommittéer anförts, icke utgör någon lämplig avstyckningsform inom stad och ägostyckning i många fall ej kan ifrågakomma och i allt fall skulle föranleda för stor omgång, har ett nytt delningsinstitut, kallat avstyckning, föreslagits för det ej i tomter indelade området i stad. Bestämmelserna härom hava av 1914 års kommission sammanförts med andra stadganden om fastighetsbildning i stad till en enda lag angående avstyckning och sammanläggning av jordområden i stad. Vid sidan av denna skall alltjämt, enligt kommissionens mening, skiftesstadgan äga tillämplighet inom icke tomtindelade område, varjämte hemmansklyvning och ägostyckning fortfarande därstädes skall kunna äga rum enligt bestämmelserna i lagen den 27 juni 1896. Enligt fastighetsregisterkommitténs förslag skulle vidare endast lantmätare äga befogenhet att verkställa avstyckning. 1914 års kommission åter har ansett, att städernas egna mätningmän, även om de icke äro lantmätare, böra kunna förordnas att verkställa avstyckningsförfaranden och i detta syfte föreslagit, att avstyckning skall verkställas av lantmätare eller annan i ägomätning kunnig person, som därtill förordnas av Konungens befallningshavande.

De sakkunnige vilja för sin del på det kraftigaste vitsorda behovet av att styckningsförfarandet å icke tomtindelade område i stad underkastas en närmare reglering. Jordens delning är i stort sett bestämmande för det sätt, varpå den kommer att för bostadsändamål bebyggas, och det är därför av synnerlig vikt, icke blott att delningen sker i för rättssäkerheten betryggande former, utan även att den möjliggör ett bebyggande i enlighet med hygienens och trafikens krav samt skönhetssinnets fordringar. Vid den jorddelning, som inleder markens exploaterande för bostadsändamål, böra sålunda så långt möjligt samma synpunkter vinna beaktande, som skola vara bestämmande vid stadsplans uppgörande. Detta kan emellertid för närvarande ingalunda sägas vara fallet. Den planlöshet, som på grund av den nästan fullständiga frånvaron av offentlig myndighets kontroll alltför ofta utmärkt fastighetsbildningen utom stadsplan, har i många fall bildat ett nästan oöverbärligt hinder för ifrågavarande områdens senare reglering genom en lämplig och enhetlig stadsplan. Den fria uppdelningen har ofta lett till bildandet av en mängd små och ur byggnadssynpunkt olämpliga fastigheter, och överhuvud har härigenom gynnats den särskilt ur bostadshygienens synpunkt olämpliga utveckling av byggnadsverksamheten, varpå exempel finnas

i de i många städers utkanter belägna så kallade kåkstäderna. Men även i de fall, då de oreglerade områdena bebyggas med solidare hus, kunna de olägenheter, som den rådande styckningsfriheten framkallar, bliva ytterst kännbara och medföra betydande ekonomiska uppföringar för den stadskommun, inom vars gränser de äro belägna. Belysande exempel härpå erbjuda de numera med Stockholm och Göteborg införlivade Brännkyrka och Lundby socknar. Att fastighetsbildningen å det icke tomtindelade området lämnats alldeles oreglerad, är för övrigt desto oegentligare, som beträffande förändringar av tomts område ingående bestämmelser äro gällande.

De krav, som ur bostadsväsendets synpunkt böra uppställas å en reglering av styckningsförfarandet å icke tomtindelade område, torde sålunda vara, att styckningen sker på sådant sätt, att markens ändamålsenliga bebyggande underlättas eller i allt fall icke försvåras, samt, i fråga om stadsplanerat område, att styckningen icke sker i strid mot gällande stadsplan. Med avseende å det icke stadsplanerade området torde vidare böra tillses, att vid styckningen hänsyn tages till de särskilda byggnadsbestämmelser, som med stöd av stadsplanelagens 41 § kunna hava utfärdats, exempelvis rörande byggnadstomts minimistorlek. I allmänhet böra de fordringar, som med hänsyn till områdets framtida fullständiga planläggning kunna uppställas i fråga om kvarterens storlek och form samt trafikledernas bredd och riktning, icke onödigtvis eftersättas.

De sakkunnige kunna för sin del ur här angivna synpunkter icke finna den föreslagna lagstiftningen i allo tillfredsställande. Kommissionens förslag synas i främsta rummet avse att giva det nya delningsinstitutet nödig stadga ur rättslig synpunkt, medan däremot den kontroll, som påkallas för att trygga byggnadsverksamhetens rationella utveckling, icke ägnats någon större uppmärksamhet. Kommissionen har nöjt sig med att hänvisa vederbörande stadskommun att genom upprättande av stadsplan och tomtindelning ingripa reglerande vid planlösa avstyckningar. Denna utväg torde dock endast i undantagsfall med framgång kunna tillgripas. Att utsträcka stadsplanen och tomtindelningen till ett måhända avlägset område allenast för att förhindra en eller annan olämplig avstyckning är uppenbarligen förenat med förhållandevis alltför stor kostnad och tidsutdräkt. Det kan icke heller anses önskvärdt, att marken stadsplaneras och tomtindelas, innan någon erfarenhet vunnits om den riktning, i vilken byggnadsverksamheten utvecklas. Kommissionen synes ej heller hava fäst avseende vid de högst betydande lösensplikter, som genom en alltför omfattande tomtindelning kunna på en gång för stadskommunen uppkomma.

Kontrollen över fastighetsbildningen inom icke tomtindelade område torde, enligt de sakkunniges mening, lämpligen böra handhas av stadskommunens specialmyndighet för sådana ärenden, nämligen byggnadsnämnden, åt vilken alltså torde böra uppdragas att ur ovan angivna synpunkter pröva de uppgjorda avstyckningsförslagen. Fastställelse å avstyckning bör icke ifrågakomma emot sådan sakkunnig myndighets avstyrkande, mot vilket dock givetvis talan må föras till högre instans.

En annan förutsättning för att stadsplane- och byggnadssynpunkterna bliva behörigen beaktade vid avstyckningarna torde vara, att själva förrättningen

verkställas av härför särskilt kompetent person. Framför andra lära härtill vara lämpade de stadens egna tjänstemän, som eljest hava att förrätta ägomätning inom staden och som på grund härav besitta en ingående kännedom om stadens markförhållanden, d. v. s. stadsingenjörer eller motsvarande tjänstemän, där sådana finnas. Dessa hava ock särskilda förutsättningar att förebygga avstyckningsåtgärder, som försvåra stadsplans upprättande eller genomförande. I sitt utlåtande har 1914 års kommission, som nämnts, tagit en viss hänsyn till kravet å kompetent förrättningsman och föreslagit, att avstyckning skall verkställas av lantmätare *eller annan i ägomätning kunnig person*, som därtill förordnas av Konungens befallningshavande efter ansökan av fastighetens ägare. Den likställighet med lantmätare, som kommissionen härigenom velat bereda städernas egna mätningmän, synes emellertid enligt de sakkunniges mening icke skapa tillfredsställande garanti för att de ovan anförda synpunkterna bliva behörigen beaktade. Fastmera kvarstår med det föreslagna stadgandet möjlighet för markägare att få lantmätare eller vilken i ägomätning kunnig person som helst förordnad till förrättningsman, även om stadstjänsteman med större kompetens finnes att tillgå, och härmed förblir ock det hittillsvarande missförhållandet orubbat, att avstyckningarna förrättas av olika personer, efter skiftande grunder och på ett i mätningstekniskt hänseende icke alltid tillfredsställande sätt.

Enligt de sakkunniges mening bör förordnande av avstyckningsförrättare icke ske från fall till fall, utan en eller, då så kräves, flera kompetenta personer i varje stad förordnas att tillsvidare därstädes förrätta avstyckningar. Innan sådant förordnande meddelas, bör byggnadsnämndens och magistratens utlåtande över vederbörandes kompetens inhämtas. Företräde torde böra givas åt kompetent stadsingenjör eller motsvarande stadens tjänsteman. Av skäl, som av Svenska Stadsförbundet i underdånig skrivelse den 30 april 1915 utförligt framhållits, torde de personer, vilka upprättandet av registerkartan och förändret av fastighetsregistret åligger, böra förordnas av den särskilda centralkommissionen, vilken av Stadsförbundet föreslagits såsom tillsynsmyndighet över registerarbetet i dess helhet. Åt denna kommission synes jämväl böra uppdragas att förordna förrättningsmän för avstyckningar, då dessa förrättningsmän av naturliga skäl i regel torde bliva samma personer, som handhåva registerkartan och registerföringen. På detta sätt skulle garanti erhållas för att den speciella lokala kompetensen, där sådan finnes, komme till sin rätt, samt att enhetlighet och kontinuitet infördes i avstyckningsförfarandet. Samtidigt vunnas, att allmänheten finge direkt vända sig till sålunda förordnad förrättningsman och undginge den omgång och kostnad, som skulle följa av förslagets bestämmelser om hänvändelse till Konungens befallningshavande och förordnande i varje särskilt fall.

I detta sammanhang vilja de sakkunnige även påpeka de svårigheter, som vid stadsplans genomförande skulle kunna uppstå genom de föreslagna bestämmelserna angående tryggande av rätt till väg för avstyckningar. Enligt 6 § av kommissionens förut omnämnda lagförslag skall vid avstyckning bestämmas, om och i vad mån med avstyckat område må följa rätt till delaktighet i område, som avsatts för gemensamt behov, och må servitut till förmån för fastighet, som beröres av förrättningen, läggas å annan sådan fastighet.

Med all sannolikhet kommer sådan vägmark sedermera att ingå i gata och sålunda bliva underkastad stadens lösensskyldighet. Denna inlösning kan emellertid, såsom erfarenheten från åtskilliga municipalsamhällen och inkorporerade delar av stadsområden visar, på grund av det ofta stora antalet delägare i marken bliva förenat med avsevärda rättsliga svårigheter. Det synes vidare kunna ifrågasättas, huruvida icke sådan mark, som för delägarne endast i dess egenskap av allmän trafikled har något värde, billigtvis borde utan ersättning överlämnas till staden. Enligt 20 § i stadsplanlagen skall visserligen vid ersättningsbestämmande hänsyn tagas till upplåtelser av här ifrågavarande art, men med den obestämmda avfattning stadgandet erhållit, har icke den därmed avsedda lindringen i fråga om ersättningsbeloppet vid expropriationer kommit att i någon vidare utsträckning förverkligas. Med hänsyn härtill har ock riksdagen på framställning av enskild motionär i skrivelse den 11 mars 1910 anhållit om utredning, i vilken utsträckning sådana samhällen, där stadsplanlagen är tillämplig, må utan ersättning eller på mindre betungande villkor än enligt nu gällande bestämmelser förvärva gatumark, som upplåtits till allmänt begagnande.

Efter den av kommissionen föreslagna lagstiftningens genomförande torde med säkerhet kunna antagas, att upplåtelser av mark till gemensamt behov även inom städernas områden i stor omfattning komma till stånd. Enligt de sakkunniges mening bör härvid tillses, att upplåtelsevillkoren bestämmas på sådant sätt att för vägar och gator undantagen mark med minsta möjliga kostnad och omgång kan komma att överföras i stadens ägo. Enklast vore att i detta hänseende stadga, att mark, som enligt sin bestämmelse endast har värde såsom allmän väg eller plats, skall utan ersättning överlätas till staden. Emot genomförandet av denna grundsats inom det icke stadsplanlagda området kunna dock vägande invändningar framställas, särskilt med hänsyn till att den prövning, som ägnas ett styckningsförslag, näppeligen är lika grundlig som den, vilken kommer stadsplaneförslag till del, och att en avstyckning sålunda icke bör läggas till grund för ett varaktigt ordnande av äganderätten i fråga om för trafikändamål avsedd mark. Sådana betänkligheter torde däremot icke möta med avseende å mark, som ingår i stadsplanerat område. Därest upplåtelsen för gemensamt behov avser gatumark, torde sålunda kunna stadgas, att den upplåtna marken utan ersättning skall övergå i stadens ägo, varmed givetvis ägare till angränsande fastigheter vinna motsvarande befrielse från dem enligt stadsplanlagen åliggande ersättningsplikter.

På grund av vad sålunda anförts, hemställa de sakkunnige, att här ifrågavarande lagförslag måtte underkastas en omarbetning i syfte att ovan anförda synpunkter måtte vinna beaktande.
